

ZÁKON

ze dne 2015,

kterým se mění zákon č. 395/2009 Sb., o významné tržní síle při prodeji zemědělských a potravinářských produktů a jejím zneužití

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 395/2009 Sb., o významné tržní síle při prodeji zemědělských a potravinářských produktů a jejím zneužití, se mění takto:

1. Označení hlav I až V se včetně nadpisů zrušuje.
2. § 1 až 3 včetně nadpisů a poznámky pod čarou č. 1 znějí:

„§ 1

Úvodní ustanovení

(1) Tento zákon upravuje

- a) způsob posuzování a zamezení zneužití významné tržní síly v souvislosti s nákupem potravin za účelem jejich dalšího prodeje na území České republiky nebo službami s tímto nákupem nebo prodejem potravin souvisejícími,
- b) dozor nad dodržováním tohoto zákona.

(2) Podle tohoto zákona se posuzuje i zneužití významné tržní síly, které bylo uskutečněno v cizině, pokud jeho účinky nastaly nebo mohou nastat na území České republiky.

§ 2

Vymezení některých pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) dodavatelem podnikatel, pokud prodává potraviny za účelem jejich dalšího prodeje nebo přijímá nebo poskytuje služby s prodejem potravin související,
- b) odběratelem podnikatel nebo nákupní aliance podle písmene c), pokud nakupují potraviny za účelem jejich dalšího prodeje nebo přijímají nebo poskytují služby s nákupem potravin související; za odběratele se považuje také ten, kdo takový nákup nebo služby pro jiného odběratele zajišťuje na základě smlouvy příkazního typu,
- c) nákupní aliancí uskupení odběratelů, vzniklé na základě smlouvy, jiného právního jednání nebo jiné právní skutečnosti, které provádí spolupráci mezi odběrateli v souvislosti s nákupem potravin za účelem jejich dalšího prodeje nebo přijímáním nebo poskytováním služeb s tím souvisejících, nebo bylo za účelem této spolupráce vytvořeno, nezávisle na tom, zda toto uskupení má nebo nemá právní osobnost,
- d) potravinou látka nebo výrobek definovaný jako potravina přímo použitelným předpisem Evropské unie¹⁾.

§ 3

Významná tržní síla

(1) Významná tržní síla je takové postavení odběratele, v jehož důsledku si odběratel může vynutit bez spravedlivého důvodu výhodu vůči dodavatelům v souvislosti s nákupem potravin nebo přijímáním nebo poskytováním služeb s nákupem nebo prodejem potravin souvisejících.

(2) Významná tržní síla se posuzuje zejména s ohledem na strukturu trhu, překážky vstupu na trh a finanční sílu odběratele.

(3) Pokud je odběratelem podnikatel, který zajišťuje nákup potravin nebo služby s nákupem nebo prodejem potravin související pro jiného odběratele na základě smlouvy příkazního typu, jeho významná tržní síla se posuzuje společně s postavením odběratele, pro kterého činnost zajišťuje.

(4) Má se za to, že významnou tržní sílu má

- a) odběratel, jehož obrat za prodej potravin a služeb s tím souvisejících na území České republiky přesáhne 5 mld. Kč za poslední ukončené účetní období v délce 12 měsíců,
- b) odběratel, který je ovládanou osobou, jehož obrat za prodej potravin a služeb s tím souvisejících na území České republiky nepřesáhne 5 mld. Kč za poslední ukončené účetní období v délce 12 měsíců, pokud jeho obrat za prodej potravin a služeb s tím souvisejících na území České republiky společně s obratem ovládající osoby za prodej potravin a služeb s tím souvisejících na území České republiky přesáhne 5 mld. Kč za poslední ukončené účetní období v délce 12 měsíců, nebo
- c) nákupní aliance, u které společný obrat jejích členů za prodej potravin a služeb s tím souvisejících na území České republiky přesáhne 5 mld. Kč za poslední ukončené účetní období v délce 12 měsíců.

---

¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin.”.

3. Za § 3 se vkládá nový § 3a, který včetně nadpisu zní:

„§ 3a

Náležitosti smlouvy

Smlouva mezi odběratelem s významnou tržní silou a dodavatelem musí být sjednána písemně a musí kromě podstatných částí obsahovat také:

- a) způsob úhrady kupní ceny a dobu na její úhradu, výši slevy z kupní ceny nebo způsob jejího určení, bude-li poskytována, přičemž doba splatnosti kupní ceny nesmí být delší než 30 dní ode dne doručení faktury, výši veškerých peněžních plnění dodavatele, jejichž celková suma nesmí překročit 3 % z ročních tržeb dodavatele za poslední ukončené účetní období v délce 12 měsíců za potraviny dodané jednotlivému odběrateli v roce, ve kterém došlo k finančnímu plnění,
- b) dobu nebo způsob jejího určení pro dodávku předmětu koupě a určení jejího množství za stanovené období nebo určení množství jednotlivé dodávky předmětu koupě,

- c) v případě, že jsou přijímány a poskytovány služby související s nákupem nebo prodejem potravin, způsob spolupráce při jejich přijímání a poskytování co do předmětu, rozsahu, způsobu a doby plnění, výše ceny nebo způsobu jejího určení,
- d) dobu garantované platnosti kupní ceny, která nesmí překročit 3 měsíce od data první dodávky potravin, na kterou byla kupní cena sjednána,
- e) způsob postoupení pohledávky, který se řídí příslušnými ustanoveními občanského zákona.“.

4. § 4 včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 2 zní:

„§ 4

Zákaz zneužití významné tržní síly

- (1) Zneužití významné tržní síly je zakázáno.
- (2) Zneužitím významné tržní síly je zejména
  - a) sjednávání nebo uplatňování smluvních podmínek, které vytvářejí výraznou nerovnováhu v právech a povinnostech smluvních stran,
  - b) sjednávání nebo získávání jakékoli platby či jiného plnění, za které nebyla poskytnuta služba nebo jiné protiplnění, nebo je nepřiměřené hodnotě skutečně poskytnutého protiplnění,
  - c) uplatňování nebo získávání jakékoli platby nebo slevy, jejíž výše, předmět a rozsah poskytovaného protiplnění za tuto platbu nebo slevu nebyly písemně sjednány před dodáním potravin nebo poskytnutím služeb, ke kterým se platba nebo sleva vztahuje,
  - d) sjednávání nebo uplatňování cenových podmínek, v jejichž důsledku nebude daňový doklad na úhradu kupní ceny za dodávku potravin obsahovat konečnou výši kupní ceny po veškerých sjednaných slevách z kupní ceny s výjimkou předem sjednaných množstevních slev,
  - e) sjednávání nebo uplatňování plateb nebo jiného protiplnění za přijetí potravin do prodeje,
  - f) sjednávání nebo uplatňování doby splatnosti kupní ceny potravin delší, než je doba uvedená v § 3a písm. a),
  - g) sjednávání nebo uplatňování práva na vrácení nakoupených potravin s výjimkou podstatného porušení smlouvy,
  - h) požadování náhrady sankce uložené kontrolním orgánem po dodavateli bez existence jeho zavinění,
  - i) diskriminování dodavatele spočívající ve sjednání nebo uplatnění rozdílných smluvních podmínek pro nákup nebo prodej služeb s nákupem nebo prodejem potravin souvisejících při srovnatelném plnění, bez spravedlivého důvodu,
  - j) provádění auditu nebo jiné formy kontroly dodavatele odběratelem nebo jím pověřenou fyzickou osobou nebo právnickou osobou na náklady dodavatele včetně požadování rozborů potravin na náklady dodavatele, nebo
  - k) nerespektování výsledků úřední kontroly potravin provedené orgány státního dozoru²⁾ odběratelem.

---

²⁾ Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.“.

Stávající poznámka pod čarou č. 2 se označuje jako poznámka pod čarou č. 3.

5. Nadpis nad § 5 zní:

„Dozor nad dodržováním zákona”.

6. V § 5 se slovo „Dohled” nahrazuje slovem „Dozor”.

7. V § 5 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavec 2, který zní:

„(2) Podnět k zahájení řízení týkající se porušení povinností uložených tímto zákonem nebo rozhodnutím vydaným na jeho základě Úřad odloží, neshledá-li jej důvodným. Při posuzování důvodnosti vychází z míry závažnosti posuzovaného jednání, přičemž přihlíží zejména k povaze jednání, způsobu jeho provedení a počtu dotčených subjektů. O odložení podnětu učiní písemný záznam, v němž je odůvodní, a vyrozumí o něm podatele.”.

8. V § 6 odstavce 2 a 3 znějí:

„(2) Namísto rozhodnutí podle odstavce 1 Úřad rozhodne o zastavení řízení za podmínky, že účastník řízení Úřadu navrhl závazky, jejichž splněním se odstraní závadný stav, a že zneužití významné tržní síly nebylo Úřadem kvalifikováno jako závažné. V takovém rozhodnutí může Úřad rovněž stanovit podmínky a povinnosti nutné k zajištění splnění těchto závazků. Jestliže Úřad neshledá navržené závazky dostatečnými, důvody písemně sdělí účastníku řízení a pokračuje v řízení.

(3) Závazky podle odstavce 2 může účastník řízení písemně navrhnout Úřadu nejpozději do 15 dnů ode dne, kdy mu Úřad doručil písemné vyrozumění, v němž Úřad sdělí základní skutkové okolnosti případu, jejich právní hodnocení a odkazy na hlavní důkazy o nich, obsažené ve spise (dále jen „sdělení výhrad”). Účastník řízení je svým návrhem vázán vůči Úřadu, popřípadě vůči třetím osobám, a od podání návrhu do rozhodnutí Úřadu podle odstavce 2 nesmí postupovat způsobem, který je předmětem sdělení výhrad Úřadu.”.

9. V § 6 odst. 4 písm. b) se slova „účastníci řízení jednají” nahrazují slovy „účastník řízení jedná”.

10. Za § 6 se vkládá nový § 6a, který zní:

„§ 6a

Je-li zjištěno porušení zákazu stanoveného v § 4, může Úřad rozhodnout o uložení opatření k nápravě, jehož účelem je odstranění protiprávního stavu, a stanovit přiměřenou lhůtu k jeho splnění.”.

11. V § 7 se slovo „zneužívání” nahrazuje slovem „zneužití” a slova „jiného právního předpisu³⁾” se nahrazují slovy „zákona o ochraně hospodářské soutěže”.

Poznámka pod čarou č. 3 se zrušuje.

12. V § 7 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavcem 2, který včetně poznámky pod čarou č. 6 zní:

„(2) Na postup Úřadu podle tohoto zákona se právní předpisy o kontrole⁶⁾ nepoužijí.

---

⁶⁾ Zákon č. 255/2012 Sb., kontrolní řád.”.

13. V § 8 odst. 1 se slova „Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako soutěžitel” nahrazují slovy „Odběratel, který má významnou tržní sílu, se”.

14. V § 8 odst. 1 písm. a) a b) se slova „tohoto zákona” zrušují.

15. V § 8 odst. 1 písm. c) se slova „jiného právního předpisu” nahrazují slovy „§ 6a”.

16. V § 8 odst. 1 písmeno d) zní:

„d) nesjedná povinnou náležitost smlouvy podle § 3a písm. a) až e) nebo nesjedná smlouvu písemně.”.

17. V § 8 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že

- a) poruší pečeť umístěnou v průběhu šetření podle tohoto zákona, nebo
- b) v rozporu s tímto zákonem neposkytne Úřadu úplné, správné a pravdivé podklady nebo informace, včetně obchodních knih, jiných obchodních záznamů nebo jiných záznamů, které mohou mít význam pro objasnění předmětu řízení.”.

Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 3.

18. V § 8 odstavec 3 zní:

„(3) Za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta do 10 000 000 Kč nebo 10 % z čistého obrátu dosaženého odběratelem za poslední ukončené účetní období a za správní delikt podle odstavce 2 se uloží pokuta do 300 000 Kč nebo 1 % z čistého obrátu dosaženého právníckou nebo podnikající fyzickou osobou za poslední ukončené účetní období.”.

19. V § 8 se doplňují odstavce 4 a 5, které znějí:

„(4) Je-li pokuta podle odstavce 3 ukládána

- a) odběrateli, který je ovládanou osobou, počítá se z úhrnu čistého obrátu ovládané a ovládající osoby za poslední ukončené účetní období, nebo
- b) nákupní alianci nebo jejím členům, počítá se z úhrnu čistých obrátů dosažených jejími členy za poslední ukončené účetní období.

(5) Pokud je pokuta uložena nákupní alianci, ručí její členové za zaplacení uložené pokuty společně a nerozdílně.”.

20. V § 9 odst. 5 se za slovo „ustanovení“ vkládá slovo „tohoto“.
21. Poznámka pod čarou č. 4 se zrušuje včetně odkazu na poznámku pod čarou.
22. V § 9 odstavec 6 zní:
„(6) Odpovědnost za správní delikt právnické osoby, která zanikla, přechází na jejího právního nástupce. Má-li zaniklá právnická osoba více právních nástupců, odpovídá za správní delikt každý z nich. Při výměře pokuty se přihlédne též k tomu, v jakém rozsahu přešly na právního nástupce výnosy, užítky a jiné výhody ze spáchaného správního deliktu, a k tomu, pokračuje-li některý z právních nástupců v činnosti, při které byl správní delikt spáchán.“
23. V § 9 se odstavec 7 zrušuje.
Dosavadní odstavec 8 se označuje jako odstavec 7.
24. V § 10 odstavec 1 zní:
„(1) Právnické nebo podnikající fyzické osobě, která v rozporu s tímto zákonem neposkytne Úřadu při provádění šetření nezbytnou součinnost, lze uložit pořádkovou pokutu až do výše 300 000 Kč nebo 1 % z čistého obrátu jí dosaženého za poslední ukončené účetní období.“
25. V § 10 odst. 2 se slovo „soutěžitelem“ nahrazuje slovy „právnickou nebo podnikající fyzickou osobou“.
26. V § 10 se odstavec 3 zrušuje.
27. Přílohy 1 až 6 se zrušují.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Řízení, která nebyla pravomocně ukončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí a práva a povinnosti s nimi související se posuzují podle zákona č. 395/2009 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.
2. Smlouvy vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, které neobsahují náležitosti podle § 3a zákona č. 395/2009 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, uvedou jejich smluvní strany do souladu s § 3a zákona č. 395/2009 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, nejpozději do 3 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. III
Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti třicátým dnem ode dne jeho vyhlášení.